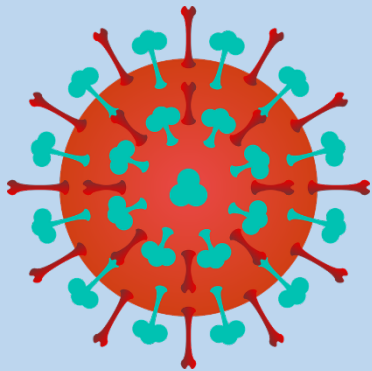
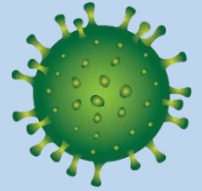

การวิจัยในภาวะภัยพิบัติ/โรคระบาด

ภาวะภัยพิบัติ/โรคระบาดร้ายแรงเป็นภาวะที่เกิดโดยไม่มีเวลาเตรียมการล่วงหน้า แต่ก็ยังจำเป็นที่จะต้องทำวิจัยในรูปแบบต่าง เพื่อถอดบทเรียน และ ทำแผน หรือแบบจำลองสถานการณ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการภาวะภัยพิบัติ/โรคระบาดร้ายแรง ที่อาจเกิดขึ้นได้อีกในอนาคต

การวิจัยในภาวะภัยพิบัติ/โรคระบาดร้ายแรง อาจเป็นไปเพื่อหาวิธีการให้ความช่วยเหลือ รักษาโรค และที่ไม่ควรจะละเลยก็คือ การวิจัยด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ เพราะผลกระทบของภาวะภัยพิบัติ/โรคระบาดร้ายแรง นั้นกระทบไม่เพียงร่างกาย แต่กระทบจิตใจ ความเป็นอยู่และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อความอยู่รอด

แม้การให้ความช่วยเหลือและรักษาโรค จะเป็นสิ่งจำเป็นอันดับแรก แต่การวิจัยในภาวะเช่นนี้ ก็จำเป็นที่จะต้องรีบดำเนินการไปพร้อมกัน ไม่สามารถรอให้เหตุการณ์สงบแล้วค่อยดำเนินการวิจัยได้ การวิจัยในภาวะนี้ จึงมีข้อจำกัดหลายประการ ที่ไม่สามารถใช้กระบวนการตามเกณฑ์ปกติของจริยธรรมการวิจัยในคนได้ โดยเฉพาะการขอรับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน การเข้าถึงเพื่อเชิญชวนให้เข้าร่วมวิจัยและการขอความยินยอมจากประชากรกลุ่มเป้าหมาย

สถานการณ์เกี่ยวกับโรคระบาด **โควิด-19** ให้บทเรียนแก่เรามากมาย และเป็นบทเรียนที่ประชากรทั่วโลกจะต้องเรียนรู้ร่วมกัน แบ่งปันข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเพื่อให้การดำเนินการวิจัย ได้รับผลประโยชน์ที่คุ้มค่า ในสถานการณ์ที่มีความเร่งรีบ เช่นนี้ บางครั้งนักวิจัยอาจมุ่งเน้นการผลิตยา หรือวัคซีนเพื่อการรักษาโรค ไม่มีเวลาคิดวางแผนได้ครบถ้วนรอบด้าน โดยเฉพาะการเก็บสิ่งส่งตรวจและข้อมูลของบุคคล ไว้เพื่อการวิจัย ต่อในอนาคต การให้การรักษาแบบ compassionate use ก็จัดเป็นการวิจัยในรูปแบบหนึ่ง ซึ่งดูเหมือนเป็นการรักษาพยาบาล แต่ที่จริงแล้ว มีความแตกต่างจากการรักษาพยาบาลทั่วไป คือ ยาหรือเวชภัณฑ์ที่นำมาใช้ในภาวะภัยพิบัติ/โรคระบาดร้ายแรง ไม่ใช่ยาที่สามารถรับรองความปลอดภัยของผู้ป่วย เพราะไม่ได้มีผลการวิจัยช่วยสนับสนุน ในขณะที่รักษาพยาบาลตามมาตรฐานมีความมั่นใจว่าจะได้ผลดี และผลข้างเคียงจากการรักษา ก็เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว จากผลการศึกษาวินิจฉัยก่อนหน้า

เกณฑ์ทางจริยธรรมที่นักวิจัยควรศึกษาเพื่อเตรียมการวิจัยในภาวะภัยพิบัติ /โรคระบาดร้ายแรง มีดังนี้

1

Declaration of Helsinki, version 2013, item 37 Unproven intervention in clinical practice (compassionate use)

2

Council for International Organizations of Medical Sciences (CIOMS) version 2016:

- Guideline 11 Collection, storage and use of biological materials and related data
- Guideline 12 Collection, storage and use of data in health-related research
- Guideline 20 Research in disaster and disease outbreak

